

SL. No. : AA

बहु प्रश्नों संख्या : 40]

Total No. of Questions : 40]

संकेत संख्या: **81-M****CCE RF
CCE RR**

[बहु मुद्रित पृष्ठ संख्या : 12

[Total No. of Printed Pages : 12

Code No. : **81-M**

येथून कापा

विषय : गणित

Subject : MATHEMATICS

(मराठी भाषांतर / Marathi Version)

(नवीन पाठ्यक्रम / New Syllabus)

(थाला अभ्यर्थी + पुनरावर्तित थाला अभ्यर्थी / Regular Fresh + Regular Repeater)

दिनांक : 03. 04. 2017]

[Date : 03. 04. 2017

समय : बघी 9-30 रींद मध्याह्न 12-30 रवरी]

[Time : 9-30 A.M. to 12-30 P.M.

गरीष्ठ अंकगळु : 80]

[Max. Marks : 80

विद्यार्थ्यांना सामान्य सुचना :

1. प्रश्न पत्रिकेमध्ये बहुपर्यायी आणि वस्तुनिष्ठ प्रकारचे 40 प्रश्न आहेत.
2. प्रश्न पत्रिका विरुद्ध बाजूच्या आच्छादनाने सील (बंद) करण्यात आली आहे. परीक्षा सुरु झाल्यावर उजव्या बाजूने कापून तुम्हाला ती उघडावयाची आहे. प्रश्न पत्रिकेमधील सर्व प्रश्न व्यवस्थित आहेत की नाहीत ते तपासून पाहा.
3. बहुपर्यायी आणि वस्तुनिष्ठ या दोन्ही प्रकारच्या प्रश्नांसाठी दिलेल्या सुचनांचे पालन करा.
4. उजव्या बाजूच्या कडेला (काठावर) असलेली संख्या पूर्ण गुण दर्शविते.
5. पेपरची उत्तरे सोडविण्यासाठी दिलेला जास्तीत जास्त वेळ प्रश्न पत्रिकेच्या पृष्ठावर वरील भागात दिलेला आहे. त्यामध्ये प्रश्न पत्रिका वाचण्यासाठी 15 मिनिटेही दिलेली आहेत.

RF+RR-OF1018

[Turn over

TEAR HERE TO OPEN THE QUESTION PAPER

प्रश्न पत्रिका येथून कापून उघडा

Tear here

- I. खाली दिलेल्या प्रत्येक प्रश्नाला किंवा अपूर्ण वाक्यांशाला चार पर्याय दिलेले आहेत. त्यापैकी फक्त एक बरोबर किंवा अति योग्य आहे. बरोबर पर्याय निवडा आणि पूर्ण उत्तर त्याच्या संकेताक्षरासह लिहा :

$$8 \times 1 = 8$$

1. जर बहुपदी $p(x) = x^2 - 4$ ला रेषीय बहुपदी $(x - 2)$ ने भागले तर बाकी ही आहे.
(A) 2 (B) - 2
(C) 0 (D) - 8.
2. $x^2 + 2x + 1 = 0$ या समीकरणाच्या बीजांची बेरीज आणि गुणाकार अनुक्रमे
(A) 2 आणि - 1
(B) - 2 आणि 1
(C) - 2 आणि - 1
(D) 1 आणि 2.
3. वर्तुळामध्ये त्रिज्येच्या वर्तुळकेंद्र नसलेल्या (अंत्यामधील) अंत्य बिंदूमधील त्रिज्या आणि स्पर्शिका यामधील कोन हा आहे.
(A) 90°
(B) 180°
(C) 45°
(D) 360° .

4. वर्तुळाकार तळाचे क्षेत्रफळ 154 चौ. सें.मी. आणि उंची 10 सें.मी. असणाऱ्या लंब वृत्तचितीचे घनफळ हे आहे.

(A) 1540 घ. सें.मी.

(B) 15400 घ. सें.मी.

(C) 1540 घ. सें.मी.

(D) 1540 घ. सें.मी.

5. जर $\tan \theta = \frac{1}{\sqrt{3}}$ आणि $\cos \theta = \frac{\sqrt{3}}{2}$ तर $\sin \theta$ ची किंमत ही आहे.

(A) $\sqrt{3}$

(B) $\frac{1}{2}$

(C) $\frac{2}{\sqrt{3}}$

(D) $\frac{3}{2}$.

6. $(7 \times 11 \times 13 + 13)$ ही आहे

(A) संयुक्त संख्या

(B) मूळ (अविभाज्य) संख्या

(C) अपरिमेय संख्या

(D) संकिर्ण संख्या.

7. पहिले पद a आणि सामान्य गुणोत्तर r असणाऱ्या अमर्यादित गुणोत्तर श्रेणीच्या पदांची बेरीज या सूत्राने दर्शवितात.

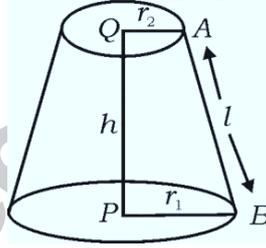
(A) $S_{\infty} = \frac{1}{a-r}$

(B) $S_{\infty} = \frac{1}{r-a}$

(C) $S_{\infty} = \frac{a}{1-r}$

(D) $S_{\infty} = \frac{1-r}{a}$.

8. फ्रस्टम शंकूचे वक्र पृष्ठफळ काढण्याचे सूत्र हे आहे.

(A) $\pi(r_2 - r_1)h$

(B) $\pi(r_1 + r_2)h$

(C) $\pi(r_1 - r_2)l$

(D) $\pi(r_1 + r_2)l$.

II. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा :

6 × 1 = 6

9. जर $U = \{1, 2, 3, 4, 5, 6\}$ आणि $A = \{2, 3, 4, 5\}$ तर A^c काढा.
10. गुणांकाच्या सटाचे प्रमाणित विचलन आणि त्यांचा व्यत्यास यामधील संबंध लिहा.
11. क्रमामध्ये जर $T_n = n^2 + 4$ तर T_2 काढा.
12. एक उत्तम नाणे एकदा उडविले तर छाप (राजा) येण्याची (मिळण्याची) संभाव्यता काढा.
13. पायथॅगोरसचा प्रमेय लिहा.
14. वर्ग बहुपदीचा सामान्य नमुना लिहा.

- III. 15. दिलेले $A = \{1, 2, 3, 4\}$, $B = \{3, 4, 5, 6\}$ आणि $C = \{6, 7\}$ तर $(A \cap B) \cap C = A \cap (B \cap C)$ असे पडताळ. 2
16. दोन संख्यांचा अंकगणिती मध्य 5 आणि गुणोत्तर मध्य 4 आहे. तर संख्यांचा गुणाकार व्यस्त मध्य काढा. 2

किंवा

गुणाकार व्यस्त क्रमामध्ये तिसरे आणि पाचवे पद अनुक्रमे 1 आणि $\frac{1}{-5}$ आहेत. तर दहावे पद काढा.

17. $5 - \sqrt{3}$ ही अपरिमेय संख्या आहे हे सिद्ध करा. 2
18. जर ${}^n P_4 = 5 ({}^n P_3)$ तर n ची किंमत काढा. 2

19. जर A ही यादृच्छिक प्रयोगाची घटना अशारितीने आहे की $P(A) : P(\bar{A}) = 5 : 11$ तर $P(A)$ आणि $P(\bar{A})$ काढा. 2
20. सजातीय आणि विजातीय करणी म्हणजे काय ? खालील गटामधून सजातीय करणींचा सट ओळखा आणि लिहा. 2
- a) $\{\sqrt{8}, \sqrt{12}, \sqrt{20}, \sqrt{54}\}$
- b) $\{\sqrt{50}, \sqrt[3]{54}, \sqrt[4]{32}\}$
- c) $\{\sqrt{8}, \sqrt{18}, \sqrt{32}, \sqrt{50}\}$.
21. छेदाचा करणी निरास करून सरळ रूप द्या : 2
- $$\frac{\sqrt{5} + \sqrt{3}}{\sqrt{5} - \sqrt{3}}$$
22. बहुपदी $p(x)$ ला $(2x - 1)$ ने भागले असता भागाकार आणि बाकी अनुक्रमे $(7x^2 + x + 5)$ आणि 4 मिळते. तर $p(x)$ काढा. 2

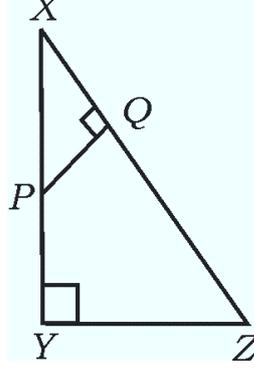
किंवा

संश्लेषक भागाकाराचा उपयोग करून भागाकार आणि बाकी काढा :

$$(3x^3 - 2x^2 + 7x - 5) \div (x + 3).$$

23. समभुज त्रिकोणाचे क्षेत्रफळ $A = \frac{\sqrt{3} a^2}{4}$ असे दिलेले आहे जेथे A हे क्षेत्रफळ आणि a ही त्रिकोणाची बाजू आहे. जर $A = 16\sqrt{3}$ चौ. सें.मी. तर त्रिकोणाची परिमिती काढा. 2

24. $x^2 - 2x + 3 = 0$ या समीकरणाची बीजे संकिर्ण आहेत असे दाखवा. 2
25. $\triangle XYZ$ मध्ये P हा XY वरील कोणताही एक बिंदू आहे आणि $PQ \perp XZ$. जर $XP = 4$ सें.मी., $XY = 16$ सें.मी. आणि $XZ = 24$ सें. मी. तर XQ काढा. 2

26. $\frac{1 - \tan^2 A}{1 + \tan^2 A} = 2 \cos^2 A - 1$ असे दाखवा. 2
27. $(4, -8)$ आणि $(5, -2)$ हे बिंदू जोडणाऱ्या रेषेचा चढ काढा. 2
28. बिंदू $(2, 3)$ आणि $(4, 7)$ जोडणाऱ्या रेषाखंडाच्या मध्यबिंदूचे सहनिर्देशक काढा. 2
29. खाली दिलेल्या माहितीवरून सपाट जमिनीचा प्रमाणित आराखडा काढा :

[प्रमाण : 20 मी० = 1 सें.मी.]

	D पर्यंत मीटरमध्ये	
	150	
	100	C कडे 70
E कडे 80	80	
	30	B कडे 40
	A पासून	

2

30. 3.5 सें.मी. त्रिज्येच्या वर्तुळात 6 सें.मी. लांबीची जीवा काढा. जीवा आणि वर्तुळमध्य यामधील अंतर मोजा आणि लिहा. 2

IV. 31. समारंभातील प्रत्येक जण एकमेकांना हात मिळवितात. जर हात मिळविण्याची एकूण संख्या 45 आहे तर समारंभातील व्यक्तींची संख्या काढा. 3

किंवा

n बाजूंच्या बहुभुजाकृतीतील कर्णांची संख्या $\frac{n(n-3)}{2}$ आहे असे दाखवा.

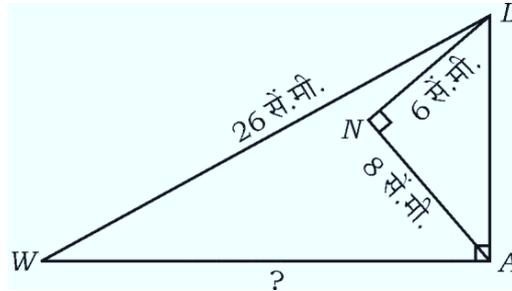
32. खालील माहितीवरून चलन गुणक काढा : 3

40, 36, 64, 48, 52.

33. “जर दोन वर्तुळे एकमेकांना बाह्य स्पर्श करीत असतील तर स्पर्श बिंदू आणि वर्तुळमध्य हे एकरेषीय असतात.” असे सिद्ध करा. 3

34. $\triangle LAW$ मध्ये $\angle LAW = 90^\circ$, $\angle LNA = 90^\circ$ आणि $LW = 26$ सें.मी., $LN = 6$ सें.मी.

आणि $AN = 8$ सें.मी. तर WA ची लांबी काढा. 3

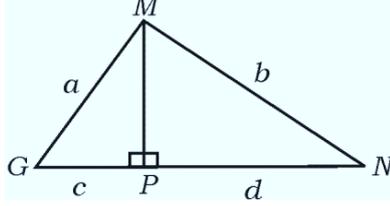
किंवा

RF+RR-OF1018

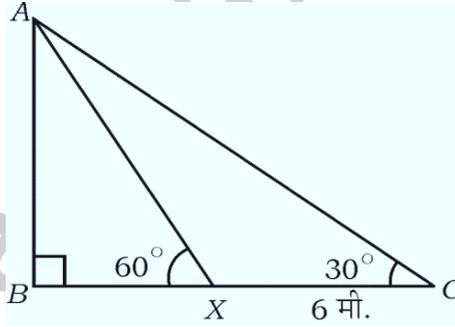
ΔMGN मध्ये $MP \perp GN$, जर $MG = a$ एकके, $MN = b$ एकके, $GP = c$ एकके आणि

$PN = d$ एकके तर सिद्ध करा की

$$\frac{(a-b)}{(c-d)} = \frac{(c+d)}{(a+b)}$$

35. क्षितीजावरील जमिनीच्या एका बिंदूपासून (C) ध्वजस्तंभाच्या (AB) माथ्यावरील उच्च पातळीतील कोन 30° असल्याचे दिसून येते. स्तंभाच्या दिशेने X कडे 6 मी. चालत गेल्यावर उच्च पातळीतील कोन 60° असल्याचे आकृतीत दर्शविल्याप्रमाणे दिसून येते. तर ध्वजस्तंभाची उंची काढा.

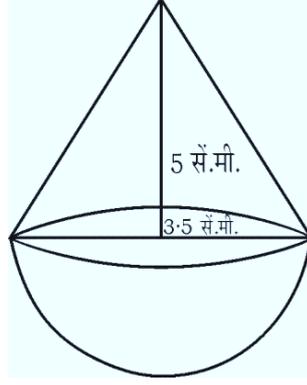

किंवा

सिद्ध करा की

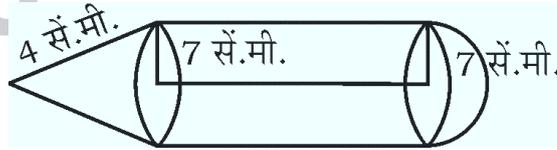
$$\frac{\sin(90^\circ - \theta)}{\operatorname{cosec}(90^\circ - \theta) - \cot(90^\circ - \theta)} = 1 + \sin \theta$$

36. एक खेळणे अर्धगोलावर शंकु स्वरूपात आकृतीत दर्शविल्याप्रमाणे बसविलेले आहे. जर ह्या प्रत्येक घनाची त्रिज्या $\frac{7}{2}$ सें.मी. आणि शंकूची उंची 5 सें.मी. आहे तर खेळण्याचे घनफळ काढा. 3

किंवा

वृत्तचिती आकाराच्या एका घनाच्या एका टोकाला अर्धगोल आणि दुसऱ्या टोकाला शंकु हे आकृतीत दर्शविल्याप्रमाणे बसविलेले आहेत. जर प्रत्येक घनाची त्रिज्या 7 सें.मी. आहे आणि वृत्तचितीची उंची ही शंकूच्या तिरकस उंची इतकी (समान) आहे आणि जर तिरकस उंची 4 सें.मी. असेल तर घनाचे संपूर्ण पृष्ठफळ काढा.

- V. 37. 4 सें.मी. आणि 2 सें.मी. त्रिज्येच्या दोन वर्तुळमध्यातील अंतर 8 सें.मी. आहे. वर्तुळांना समाईक आंतरस्पर्शिका काढा. स्पर्शिकेची लांबी मोजा आणि लिहा. 4
38. मूलभूत प्रमाणाचा प्रमेय (थेल्लसचा प्रमेय) लिहा आणि सिद्ध करा. 4

39. गुणोत्तर क्रमाचे तिसरे पद हे पहिल्या पदाच्या वर्गाइतके आहे आणि पाचवे पद 64 आहे. तर गुणोत्तर क्रमाच्या पहिल्या सहा पदांची बेरीज काढा. 4

किंवा

अंकगणिती क्रमाचे चौथे पद 10 आहे आणि त्याचे अकरावे पद हे चौथ्या पदाच्या तिप्पटीपेक्षा 1 ने अधिक आहे. तर क्रमाच्या पहिल्या 20 पदांची बेरीज काढा.

40. $x^2 - x - 2 = 0$ हे वर्ग समीकरण आलेखाने सोडवा. 4

www.careerindia.com

www.careerindia.com